

Analyse af FOAs medlemmer

Fattigdom blandt FOAs medlemmer

Andelen af FOAs medlemmer, som lever under fattigdomsgrænsen, er på 1,1 procent. Til sammenligning er der i alt 3,7 procent fattige blandt hele befolkningen. Det er især de unge medlemmer og personer uden for beskæftigelse, der lever i fattigdom. Derudover er indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overrepræsenteret blandt de fattige medlemmer.

Af stud.polit. **Gyrithe Rosenlund Hansen**
og chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**

20. december 2010

Analysens hovedkonklusioner

- I 2007 var der 1.929 af FOAs medlemmer, der levede under fattigdomsgrænsen (eksklusive studerende), svarende til 1,1 procent.
- Andelen af FOAs medlemmer, som lever under fattigdomsgrænsen, er næsten fordoblet fra 2005 til 2007.
- FOA har lidt flere fattige end resten af LO.
- Der er en overrepræsentation af fattige blandt FOAs unge medlemmer, indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande samt i familier med mere end 3 børn.
- Indkomsten for de ikke-fattige medlemmer af FOA er næsten 3 gange så stor som for de fattige medlemmer.

Kontakt

Stud.polit.

Gyrithe Rosenlund Hansen

Tlf. 33 55 77 29

gr@ae.dk

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Udviklingen i andelen af fattige

I dette notat ses på fattigdom blandt medlemmer af FOAs a-kasse. Afgrænsningen af fattige er beskrevet nedenfor i boks 1.

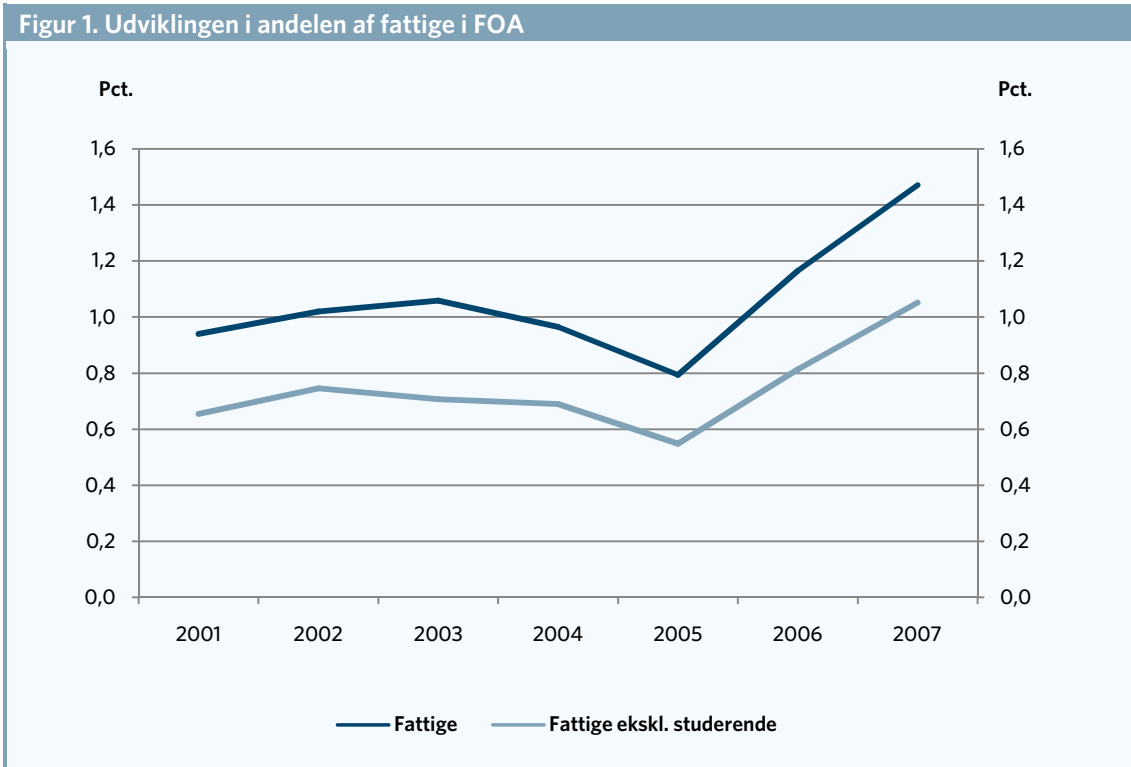
Boks 1. Sådan opgøres fattigdom i analysen

Fattige er defineret som antallet af personer, der har en indkomst, som er mindre end halvdelen af medianindkomsten. Medianindkomsten er den midterste indkomst i indkomstfordelingen. Det vil sige, at der er nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er højere end medianindkomsten, og nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er lavere end medianindkomsten. Der benyttes den husstandsækvivalerede disponible indkomst, det vil sige indkomsten efter skat korrigeret for størrelsesfordele i familier med flere familiemedlemmer. Dette er det samme indkomstbegreb, som Finansministeriet benytter i forbindelse med indkomstanalyser. I 2010-priser er fattigdomsgrænsen på 101.157 kr. for en familie bestående af én person. For en familie bestående af to personer er fattigdomsgrænsen på 76.663 kr. pr. person, svarende til 153.326 kr. for hele familien.

Det kan diskuteres, om studerende skal med, når man opgør fattigdom, idet studerende ofte har en lav indkomst, mens de er studerende, men omvendt har en høj indkomst i deres arbejdsliv. Når der ses på fattigdom eksklusive studerende udelades familier, hvor mindst én forsørger er studerende.

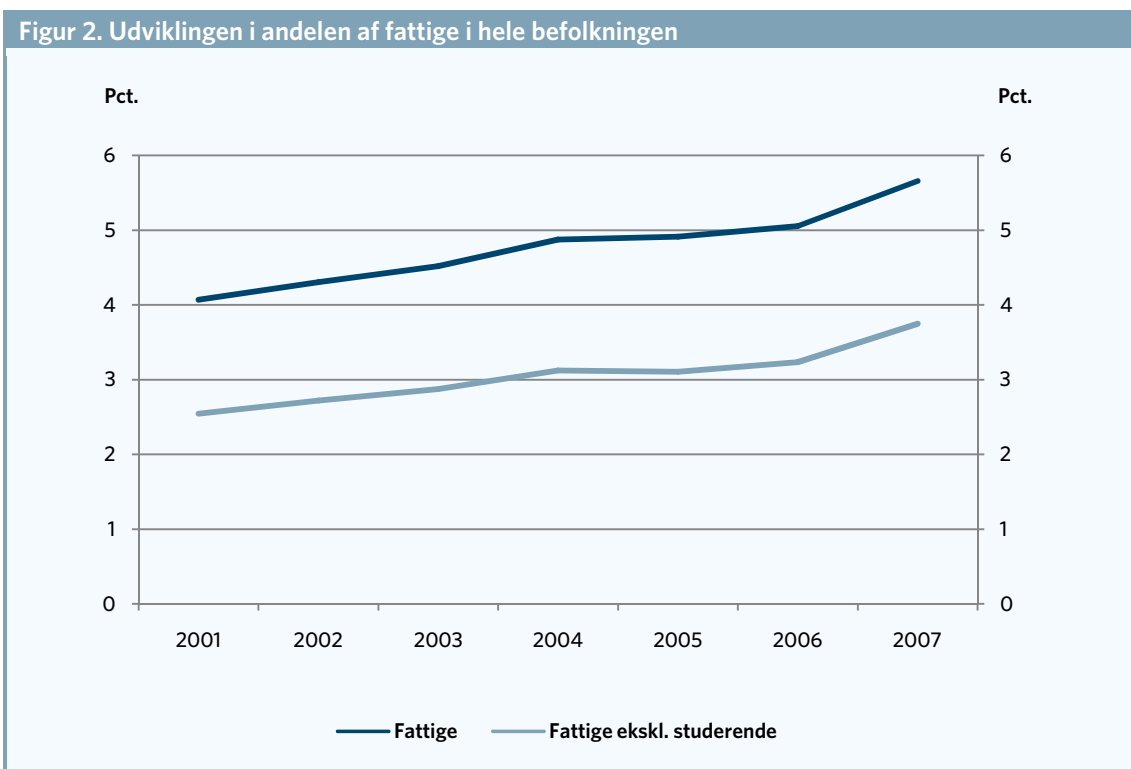
Beregninger er foretaget på Lovmodellens datagrundlag 2007. Datagrundlaget i Lovmodellen er udarbejdet af Finansministeriet og baseret på tal fra Danmarks Statistik.

Figur 1 viser udviklingen i andelen af FOAs medlemmer, som ligger under fattigdomsgrænsen på 50 procent af medianindkomsten. Der ses både på tallene med og uden studerende. Det skal bemærkes, at hvis blot én forsørger i husstanden er studerende, fjernes hele husstanden fra fattigdomsopgørelsen, jf. boks 1 ovenfor. Det behøver altså ikke være FOAs medlem, som er studerende, det kan også være ægtefællen. Det ses, at andelen af FOAs medlemmer, som ligger under fattigdomsgrænsen var 0,8 pct. og 0,5 pct. henholdsvis med og uden studerende i 2005. Derefter er andelen af fattige steget kraftigt til henholdsvis 1,5 pct. og 1,1 pct. med og uden studerende i 2007. Der er altså sket næsten en fordobling på kun 2 år.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

I figur 2 ses udviklingen for hele befolkningen, og det ses, at FOA har en markant mindre andel fattige end befolkningen som helhed. Figur 2 viser, at i den samlede befolkning har der været en jævn stigning i andelen af fattige. Dermed ender 2007 også her med at have det højeste niveau for hele perioden. Der er således 3,7 pct. af hele befolkningen, som er fattige (eksklusive studerende) i 2007. Andelen af fattige er således godt 3 gange så stor i hele befolkningen som blandt FOAs medlemmer.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

De fattiges karakteristika

I resten af notatet analyseres andelen af fattige eksklusive studerende.

Tabel 1 viser andelen af fattige i de forskellige a-kasser i 2007. Det ses, at FOA med 1,1 procent har 0,1 procentpoint flere fattige end resten af LO. Bedst ser det ud for Lederne, hvor kun 0,5 procent af medlemmerne ligger under fattigdomsgrænsen. Ikke-forsikrede har klart den største andel med 5,1 pct. fattige, men også gruppen 'Andre forsikrede' har en stor andel fattige med 3,6 procent.

Tabel 1. Andelen af fattige opdelt efter a-kasse, hele befolkningen	
	Andel fattige, procent
FOA	1,1
Øvrige LO	1,0
FTF	0,9
Akademikere	1,3
Ledere	0,5
Andre forsikrede	3,6
Ikke-forsikrede og uoplyst	5,1
I alt	3,7

Anm.: Tabellen viser fattige eksklusive studerende i 2007 som andel af den pågældende a-kasses medlemmer.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Tabel 2 viser FOAs fattige medlemmer opdelt på køn. Det ses, at langt størstedelen af de fattige er kvinder (91 procent), men dette afspejler, at langt størstedelen af FOAs medlemmer er kvinder. Det ses, at der er lidt færre fattige mænd end forventet ud fra kønsfordelingen i FOA, og de 171 fattige mænd svarer således til, at 0,8 procent af FOAs mandlige medlemmer er fattige, mens 1,1 procent af de kvindelige medlemmer lever i fattigdom.

Tabel 2. FOAs fattige opdelt på køn			
	Antal fattige	Andel af fattige	Andel af gruppen i FOA, som er fattige
	Procent		
Mænd	171	8,9	0,8
Kvinder	1.758	91,1	1,1
I alt	1.929	100,0	1,1

Anm.: Fattige eksklusive studerende, 2007.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Tabel 3 viser FOAs fattige opdelt på aldersgrupper. Det ses, at gruppen med flest fattige er de 35-44-årige med 708 personer, svarende til 37 procent af de fattige medlemmer. Dog ses, at som andel af FOA-medlemmer i aldersgruppen er det de 18-24-årige, som udgør den største gruppe. Her er 2,6 procent af medlemmerne fattige, mens kun 0,5 procent af de 45-64-årige medlemmer ligger under fattigdomsgrænsen. Der er således en klar tendens til, at de yngre medlemmer er mere udsat for fattigdom end de ældre medlemmer.

Tabel 3. FOAs fattige opdelt på alder

	Antal fattige	Andel af fattige	Andel af gruppen i FOA, som er fattige
	Procent		
18-24 år	162	8,4	2,6
25-34 år	543	28,1	2,1
35-44 år	708	36,7	1,6
45-54 år	276	14,3	0,5
55-64 år	240	12,4	0,5
I alt	1.929	100,0	1,1

Anm.: Fattige eksklusive studerende, 2007.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

I tabel 4 ses FOAs fattige medlemmer opdelt efter herkomst. Det ses, at langt den største del af de fattige har dansk oprindelse, men dette afspejler igen, at langt de fleste af FOAs medlemmer har dansk oprindelse. Det ses, at kun 1 procent af medlemmerne med dansk oprindelse er fattige, mens 2,3 procent af medlemmerne, som kommer fra ikke-vestlige lande, lever i fattigdom.

Tabel 4. FOAs fattige opdelt på herkomst

	Antal fattige	Andel af fattige	Andel af gruppen i FOA, som er fattige
	Procent		
Danskere	1.662	86,2	1,0
Indvandrere og efterkommere, vestlige lande	48	2,5	1,3
Indvandrere og efterkommere, ikke-vestlige lande	219	11,4	2,3
I alt	1.929	100,0	1,1

Anm.: Fattige eksklusive studerende, 2007.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Nedenfor ses de fattige FOA-medlemmer opdelt efter, hvor mange børn der bor i husstanden. Det ses, at blandt de medlemmer med 0 eller 1 barn er 0,8 procent fattige, mens hele 3 procent af medlemmerne med 3 eller flere børn lever under fattigdomsgrænsen. Der er altså en klar overrepræsentation af de store familier blandt de fattige.

Tabel 5. FOAs fattige opdelt på antal børn i husstanden

	Antal fattige	Andel af fattige	Andel af gruppen i FOA, som er fattige
	Procent		
0	705	36,5	0,8
1	306	15,9	0,8
2	450	23,3	1,2
3 eller flere	468	24,3	3,0
I alt	1.929	100,0	1,1

Anm.: Fattige eksklusive studerende, 2007.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Tabel 6 viser, at hele 3,2 procent af FOAs medlemmer, som ikke arbejder eller som arbejder mindre end en tredjedel af fuldtid, lever i fattigdom, mens kun 0,5 procent af medlemmerne, som arbejder mere end to tredjedele af fuldtid, ligger under fattigdomsgrænsen. Andelen af fattige er altså mere end 6 gange så stor for medlemmer, der arbejder mindre end en tredjedel, end for medlemmer, der arbejder mere end to tredjedele af fuldtid. Der er altså en klar sammenhæng mellem beskæftigelsesomfang og fattigdom.

Tabel 6. FOAs fattige opdelt på beskæftigelsesomfang			
	Antal fattige	Andel af fattige	Andel af gruppen i FOA, som er fattige
	Procent		
0-1/3 tid	1.008	52,3	3,2
1/3-2/3 tid	243	12,6	2,1
2/3 - fuldtid	678	35,1	0,5
I alt	1.929	100,0	1,1

Anm.: Fattige eksklusive studerende, 2007. Beskæftigelsesomfanget er estimeret ud fra ATP-indbetalingerne og er derfor behæftet med betydelig usikkerhed.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Tabel 7 opdeler de fattige medlemmer på socioøkonomisk status. Det ses, at det kun er 0,8 procent af de beskæftigede FOA-medlemmer, som er fattige. Efterlønsmodtagerne er den gruppe med lavest andel fattige. Kun 99 svarende til 0,6 procent af FOAs efterlønnere lever i fattigdom. Derimod er de arbejdsløse (inklusive personer i aktivering) og personer på barsels- og sygedagpenge og lignende grupper med en høj andel fattige på henholdsvis 4,3 procent og 6,9 procent.

Tabel 7. FOAs fattige opdelt på socioøkonomisk status			
	Antal fattige	Andel af fattige	Andel af gruppen i FOA, som er fattige
	Procent		
Beskæftiget	1.314	68,1	0,8
Arbejdsløse	207	10,7	4,3
Efterløn	99	5,1	0,6
Barsels- og sygedagpenge og lignende	309	16,0	6,9
I alt	1.929	100,0	1,1

Anm.: Kategorien 'Arbejdsløse' indeholder dagpengemodtagere, arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere samt personer i aktivering. 'Barsels- og sygedagpenge og lignende' indeholder også andre personer uden for beskæftigelse.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

I tabel 8 og 9 nedenfor ses forskellige indkomstbegreber for FOAs medlemmer opdelt på fattige og ikke-fattige. Tabellerne viser både de personlige indkomster, det vil sige indkomst der kun er knyttet til FOAs medlem, samt husstandsækvivaleret indkomst, som tager højde for anden indkomst i familien, og skalerer i forhold til antallet af personer i husstanden. Det er den husstandsækvivalerede disponible indkomst, der bruges til at afgøre, om man er under eller over fattigdomsgrænsen.

Tabel 8. Personlig og husstandsækvivaleret indkomst for FOAs fattige medlemmer

	Personlig indkomst	Husstandsækvivaleret indkomst
Privat indkomst (primært løn)	117.595	72.394
Overførsler	51.064	36.334
Kapitalindkomst	-13.421	-11.738
Disponibel indkomst	122.804	72.561

Anm.: Personer med negativ husstandsækvivaleret disponibel indkomst indgår ikke.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Tabel 9. Personlig og husstandsækvivaleret indkomst for FOAs ikke-fattige medlemmer

	Personlig indkomst	Husstandsækvivaleret indkomst
Privat indkomst (primært løn)	226.206	273.404
Overførsler	27.218	29.975
Kapitalindkomst	1.472	8.591
Disponibel indkomst	173.427	205.444

Anm.: Som tabel 8.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

For de fattige FOA-medlemmer ses, at den husstandsækvivalerede indkomst er markant lavere end den personlige indkomst. Det tyder således på, at det også er ægtefællen, som trækker indkomsten ned under fattigdomsgrænsen, eller at der er mange børn i husstanden. Det ses desuden, at de fattige har stor negativ kapitalindkomst, dvs. de har store realudgifter.

Sammenlignes tabel 8 og 9, ses markante forskelle. De fattiges personlige private indkomst er kun godt halv så stor som de ikke-fattiges. Derimod modtager de fattige knap dobbelt så meget i overførsler.

I modsætningen til de fattige har de ikke-fattige i gennemsnit positiv kapitalindkomst, og denne stiger til over 8.000 kr., når der husstandsækvivaleres.

I alt ender de fattige på en gennemsnitlig husstandsækvivaleret disponibel indkomst på 72.000 kr., mens de ikke-fattige ender på 205.000 kr. – altså næsten 3 gange så meget.

Tabel 10 viser, hvor langt FOAs medlemmer ligger fra fattigdomsgrænsen, som i dette notat er defineret som 50 pct. af medianindkomsten. Tallene er eksklusive studerende, og 6,5 pct. af medlemmerne kommer således i kategorien 'Studerende', idet de bor i en husstand, hvor minimum én forsørger er studerende.

Det ses, at 813 af de fattige medlemmer har en indkomst, der er mindre end 40 procent af medianindkomsten. Det betyder, at 1.116 af de fattige, som er analyseret ovenfor, har en indkomst, der ligger mellem 40 og 50 procent af medianindkomsten. Går vi op til 60 procent af medianen (som er EU's definition på fattigdom), finder vi, at 1,9 procent af medlemmerne har en indkomst på mellem 50 og 60 procent af medianen. I næste trin bliver gruppen mere end dobbelt så stor, og 4,8 procent af FOAs medlemmer ligger i denne indkomstgruppe.

I alt ligger knap 37 procent af medlemmerne under medianen, mens 57 procent ligger over (og 6,5 procent tages ud af analysen pga. uddannelse eller manglende indkomstoplysninger). FOAs medlemmer har således en højere indkomst end befolkningen som helhed.

Tabel 10. FOAs medlemmers afstand til fattigdomsgrænsen

	Antal personer	Andel af medlemmer, pct.
Under 40 pct. af medianen	813	0,4
40-50 pct. af medianen	1.116	0,6
50-60 pct. af medianen	3.468	1,9
60-70 pct. af medianen	8.880	4,8
70-80 pct. af medianen	13.071	7,1
80-90 pct. af medianen	18.750	10,2
90- 100 pct. af medianen	21.045	11,5
Over medianen	104.493	56,9
Studerende	11.895	6,5
I alt	183.531	100,0

Anm.: Da indkomstberegningerne er eksklusive studerende, indeholder den sidste kategori 'Studerende' personer, som bor i en husstand med minimum én studerende. I denne gruppe ligger også personer, for hvem der ikke foreligger indkomstoplysninger.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.